

શ્રી-વેદવ્યાસાય નમ:

શ્રીમદ્-આધ-શકુર-ભગવત્પાદ-પરમ્પરાગત-મૂલામ્નાય-સર્વજ્ઞ-પીઠમ્ શ્રી-કાસ્ત્રી-કામકોટિ-પીઠમ જગદ્ગરુ-શ્રી-શદ્ભરાચાર્ય-સ્વામિ-શ્રીમઠ-સંસ્થાનમ્

ાપ્રયાગ-સ્નાન-વિધિ:॥

પ૧૨૫ ક્રોધી ધનુઃ ૨૯–કુમ્ભઃ ૧૪ 13.01-14.02.2024 આચમનમા શુક્લામ્બરધરં + શાન્તયા પ્રાણાયામઃ મમોપાત્તસમસ્તદુરિતક્ષયદ્વારા શ્રીપરમેશ્વરપ્રીત્યર્થં

તદેવ લગ્નં સુદિનં તદેવ તારાબલં ચન્દ્રબલં તદેવા વિદ્યાબલં દૈવબલં તદેવ લક્ષ્મીપતેઃ અહ્દ્રિયુગં સ્મરામિ॥

અપવિત્રઃ પવિત્રો વા સર્વાવસ્થાં ગતોડિપ વાા યઃ સ્મરેત્ પુણ્ડરીકાક્ષં સ બાહ્યાભ્યન્તરઃ શુચિઃ॥

માનસં વાચિકું પાપં કર્મણા સમુપાર્જિતમા શ્રીરામ-સ્મરણેનૈવ વ્યપોહતિ ન સંશયઃ॥

શ્રી રામ રામ રામ

વેદ-ધર્મ-શાસ્ત્ર-પરિપાલન-સભા

© 9884655618 **4** © 8072613857 **4**

તિથિર્વિષ્ણુઃ તથા વારઃ નક્ષત્રં વિષ્ણુરેવ ચા યોગશ્ચ કરણં ચૈવ સર્વ વિષ્ણમયં જગતા

શ્રીગોવિન્દ ગોવિન્દ ગોવિન્દ

અદ્ય શ્રીભગવતઃ મહાપુરુષસ્ય વિષ્ણોરાજ્ઞયા પ્રવર્તમાનસ્ય અદ્ય બ્રહ્મણઃ દ્વિતીયપરાર્ધે શ્વેતવરાહકલ્પે વૈવસ્વતમન્વન્તરે અષ્ટાવિંશતિતમે કલિયુગે પ્રથમે પાદે જમ્બૂદ્વીપે ભારતવર્ષે ભરતખણ્ડે મેરોઃ દક્ષિણે પાર્શ્વે વિન્ધ્યસ્ય ઉત્તરે આર્યાવર્તાન્તર્ગત-બ્રહ્માવર્તેકદેશે વિષ્ણુપ્રજાપતિક્ષેત્રે ષટ્કૂલમધ્યે અન્તર્વેધાઃ ભાગીરથ્યાઃ પશ્ચિમતીરે કાલિન્ધાઃ ઉત્તરતીરે વટસ્ય પૂર્વેદિગ્ભાગે વિક્રમશકે અસ્મિન્ વર્તમાને વ્યાવહારિકાણાં પ્રભવાદીનાં ષષ્ટ્યાઃ સંવત્સરાણાં મધ્યે બાર્હસ્પત્યમાનેન -નામ સંવત્સરે સૌરચાન્દ્રમાનાભ્યાં **ક્રોધી**-નામ સંવત્સરે ઉત્તરાયણે હેમન્ત/શિશિર-ઋતૌ ધનુઃ/મકર/કુમ્ભ-માસે શુક્લ/કૃષ્ણ-પક્ષે ___ શુભતિથૌ ___-વાસરયુક્તાયાં ___-નક્ષત્રયુક્તાયામ્ ___-યોગયુક્તાયાં ___-કરણયુક્તાયામ્ એવં-ગુણ-વિશેષણ-વિશિષ્ટાયામ્ અસ્યાં ___ શુભતિથૌ મમોપાત્ત-સમસ્ત-દુરિતક્ષયદ્વારા શ્રીપરમેશ્વર-પ્રીત્યર્થમ્ અનાદિ-અવિધા-વાસનયા પ્રવર્તમાને અસ્મિન્ મહતિ સંસારચક્રે વિચિત્રાભિઃ કર્મગતિભિઃ વિચિત્રાસુ પશુ-પક્ષિ-મૃગાદિ-યોનિષુ પુનઃપુનઃ અનેકધા જનિત્વા કેનાપિ પુણ્યકર્મવિશેષેણ ઇદાનીન્તન-માનુષ્યે

Only men say: દ્વિજજન્મવિશેષં પ્રાપ્તવતઃ

Only women say: द्विજજन्મविशेषं प्राप्तवत्याः

મમ જન્માભ્યાસાત્ જન્મપ્રભૃતિ એતત્ક્ષણ-પર્યન્તં બાલ્યે-વયસિ કૌમારે યૌવને વાર્ધકે ય જાગૃત્-સ્વપ્ન-સુષુપ્તિ-અવસ્થાસુ મનો-વાક્કાય-કર્મેન્દ્રિય-જ્ઞાનેન્દ્રિય-વ્યાપારૈઃ કામ-ક્રોધ-લોભ-મોહ-મદ-માત્સર્યાદિભિઃ દુષ્ટગુણૈશ્ચ સમ્ભાવિતાનાં સંસર્ગનિમિત્તાનાં ભૂયોભૂયઃ બહુવારં સમ્પન્નાનાં મહાપાતકાનાં સમપાતકાનામ્ અતિપાતકાનામ્ ઉપપાતકાનાં સર્કુરીકરણાનાં મલિનીકરણાનામ્ અપાત્રીકરણાનાં જાતિભ્રંશકરાણાં પ્રકીર્ણકાનામ્ અયાજ્યયાજન-અભોજ્યભોજન-અભક્ષ્યભક્ષણ-અપેયપાન-અદૃશ્યદર્શન-અશ્રાવ્યશ્રવણ-અસ્પૃશ્યસ્પર્શન-વ્યવહારાદીનાં જ્ઞાનતઃ સકૃત્કૃતાનામ્ અજ્ઞાનતઃ અસકૃત્કૃતાનાં રહસ્યકૃતાનાં પ્રકાશકૃતાનાં ચિરકાલ-અભ્યસ્તાનાં નિરન્તર-અભ્યસ્તાનાં સર્વેષાં પાંપાનાં

વેદ-ધર્મ-શાસ્ત્ર-પરિપાલન-સભા

સધઃ અપનોદનાર્થં શ્રુતિ-સ્મૃતિ-પુરાણપ્રતિપાદિત-તત્તત્ફલ-પ્રાપ્ત્યર્થક-તત્તત્કર્મસુ અધિકારસિદ્ધ્યર્થં ય વિનાયકાદિ-સમસ્ત-હરિહર-દેવતાનાં સન્નિધૌ ... ગડ્ગ-યમુના-સરસ્વતી-અન્તર્ગત-સિતાસિતસજ્ઞમે ત્રિવેણ્યાં ભાગીરથ્યાં મહાકુમ્ભપર્વણિ સ્નાનમહં કરિષ્યે (અપ ઉપસ્પૃશ્ય)

પ્રાર્થના

ત્રિવેણીં માધવં સોમં ભરદ્વાજં ચ વાસુકિમા વન્દેડક્ષયવટં શેષં પ્રયાગં તીર્થનાયકમાા

ॐ નમો દેવદેવાય શિતિકણ્ઠાય દૃષ્ડિના રુદ્રાય ચાપહસ્તાય ચક્રિણે વેધસે નેમઃ॥

સરસ્વતી ચ સાવિત્રી વેદમાતા ગરીયસી। સિત્રધાની ભવત્વત્ર તીર્થે પાપપ્રણાશિનિ

સાગરસ્વનનિર્ઘોષ દણ્ડહસ્તાસુરાન્તકા જગત્સ્રષ્ટઃ જગન્મર્દિન્ નમામિ ત્વાં સુરેશ્વરા

ત્વં રાજા સર્વતીર્થાનાં ત્વમેવ જગતઃ પિતા યાચિતં તીર્થં મે દેહિ તીર્થરાજ નમોડસ્તુ તે။

તીક્ષ્ણદંષ્ટ્ર મહાકાય કલ્પાન્ત-દહનોપમા ભૈરવાય નમસ્તુભ્યમ્ અનુજ્ઞાં દાતુમહિસા

સમસ્ત-જગદાધાર શઙ્ખચક્ર-ગદાધરા દેહિ દેવ મમાનુજ્ઞાં યુષ્મત્તીર્થ-નિષેવણે ॥

ગડ્ડા ગડ્ડેતિ યો બ્રૂયાત્ યોજનાનાં શતૈરપાિ મુચ્યતે સર્વપાપેભ્યો વિષ્ણુલોકં સ ગચ્છતાિ

સુરમુનિદિતિજેન્દ્રેઃ સેવ્યતે યોડસ્તતન્દ્રેઃ ગુરુતરદુરિતાનાં કા કથા માનવાનામ્ ા સ ભુવિ સુકૃતકર્તુર્વાગ્છિતાવાપ્તિહેતુઃ જયતિ વિજિતયાગસ્તીર્થરાજ પ્રયાગઃ॥

વેદ-ધર્મ-શાસ્ત્ર-પરિપાલન-સભા

© 9884655618 **4** © 8072613857 **4**

શ્રુતિઃ પ્રમાણં સ્મૃતયઃ પ્રમાણં પુરાણમપ્યત્ર પરં પ્રમાણમ્ । યત્રાસ્તિ ગડ્ડા યમુના પ્રમાણં સ તીર્થરાજો જયતિ પ્રયાગઃ॥

ન યત્ર યોગાચરણપ્રતીક્ષા ન યત્ર યજ્ઞેષ્ટિવિશિષ્ટદીક્ષા । ન તારકજ્ઞાનગુરોરપેક્ષા સ તીર્થરાજો જયતિ પ્રયાગઃ॥

ચિરં નિવાસં ન સમીક્ષતે યઃ હ્યુદારચિત્તઃ પ્રદદાતિ કામાન્ । યઃ કલ્પિતાર્થાશ્ચ દદાતિ પુંસાં સ તીર્થરાજો જયતિ પ્રયાગઃ॥

તીર્થાવલી યસ્ય તુ કણ્ઠભાગે દાનાવલી વલ્ગતિ પાદમુલે । વ્રતાવલી દક્ષિણબાહુમૂર્લે સ તીર્થરાજો જયતિ પ્રયાગઃ॥

યત્રાપ્લુતાનાં ન યમો નિયન્તા યત્રે સ્થિતાનાં સુગતિપ્રદાતા । યત્રાશ્રિતાનામમૃતપ્રદાતા સ તીર્થરાજો જયતિ પ્રયાગઃ॥

સિતાસિતે યત્ર તરકૃયામરે નધૌ વિભાતે મુનિભાનુકન્યકે ા નીલાતપત્રં વટ એવ સાક્ષાત્ સ તીર્થરાજો જયતિ પ્રયાગઃ॥

પૂર્યઃ સપ્ત પ્રસિદ્ધાઃ પતિવચનરતાસ્તીર્થરાજસ્ય નાર્યો નૈકટ્યેનાતિહૃધા પ્રભવતિ ચ ગુણૈઃ કાશતે બ્રહ્મ યસ્યામ્ । સેયં રાજ્ઞી પ્રધાના પ્રિયવચનકરી મુક્તિદાને નિયુક્તા યેન બ્રહ્માણ્ડમધ્યે સ જયતિ સુતરાં તીર્થરાજ પ્રયાગઃ။

વેદ-ધર્મ-શાસ્ત્ર-પરિપાલન-સભા

Snana should be done silently by uttering only mantras or Bhagavan Nama. Those who do snana in the river, should face against the flow of the river and those who do snana at other places should face the Sun.

Chanting Veda mantras in the following procedures are to be done by those who have learnt them. Others may chant the Bhagavan Nama of their choice or other stotras in praise of Bhagavan as mantras. Snana should not be done without mantras!

સૂક્તપઠનમ્

Varuna Sukta is to be chanted. Those who do not know may chant at least the Purusha Sukta. This is a prayer to Varuna before bathing.

માર્જનમ્

આપો હિ ષ્ઠા મયોભુવઃ ...

Saying the above mantras, one should do prokshanam just as in Sandhyavandanam.

અઘમર્ષણમ્

હિરણ્યશૃક્ષં વરુણં પ્રપદ્યે ...

The sukta starting as above may be chanted by those who know it. Those who do not know may recite Purusha Sukta here as well. Here one should take at least 12 dips and bathe.

સ્નાના કુ-તર્પણમ્

મમોપાત્ત+પ્રીત્યર્થમ્ અદ્ય પૂર્વોક્ત-વિશેષણ-વિશિષ્ટાયામ્ અસ્યામ્ __ શુભતિથૌ સ્નાનાજ્ઞ-દેવ-ઋષિ-પિતૃતર્પણં કરિષ્યે॥

After doing this Sankalpa, one should do the tarpana as in Brahmayajna.

વેદ-ધર્મ-શાસ્ત્ર-પરિપાલન-સભા

દાનમ્

Then, according to one's capacity, saying the following mantras, offer dakshina to Brahmanas.

હિરણ્યગર્ભ-ગર્ભસ્થં હેમબીજં વિભાવસો:ા અનન્તપુણ્યફલદમ્ અતઃ શાન્તિં પ્રયચ્છ મે॥ અનુષ્ઠિત-મહાકુમ્ભપર્વણિ-સ્નાન-સાદ્ગુણ્યાર્થયથોક્ત-ફલપ્રાપ્ત્યર્થમ્ ઇમાં દક્ષિણાં બ્રાહ્મણાય સમ્પ્રદદેા ન મમા

યક્ષ્મ-તર્પણમ્

To nullify the sins caused because we mix the dirt such as sweat from our body into the punya tirthas, recite the following shloka, take water with both hands once and do tarpana to Yakshma devata.

> યન્મયા દૃષિતં તોયં શારીરમલસઞ્રયાતા તદ્દોષપરિંહારાર્થં યક્ષ્માણં તર્પયામ્યહમાા યક્ષ્માણં તર્પયામિ။

સમર્પણમ્

કાયેન વાચા મનસેન્દ્રિયૈર્વા બુદ્ધ્યાત્મના વા પ્રકૃતે: સ્વભાવાત્ । કરોમિ યેધત્ સકલં પરસ્મૈ નારાયણાયેતિ સમર્પયામિ॥

અનેન મયા કૃતેન મમહાકુમ્ભપર્વિણિ ?સ્નાનેન તીર્થરાજસ્વરૂપી પરમાત્મા સુપ્રીતઃ સુપ્રસન્નો વરદો ભવતુ။

વેદ-ધર્મ-શાસ્ત્ર-પરિપાલન-સભા

© 9884655618 **4** © 8072613857 **4**

